

Maltas Ziņas

Maltas pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

2019. gada 29. marts

Reģistrācijas numurs 40900027426

Nr. 3 (2019. gads)

Maltā piemin komunistiskā genocīda upurus

25. marts – komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Latvijā tā ir sēru diena, kurā atceramies, pieminam, aizlūdzam. Arī daudzu Maltas pagasta iedzīvotāju sirdsatmiņā šī diena ir šķiršanās sāpes, neizpratne, neizsargātība, bailes, bespēcība pārspēka priekšā...

Šogad apritēja 70 gadi kopš 1949. gada 25. marta deportācijām, un piemiņas dienas pasākumi Maltā sākās ar Sv. Misi Rozentovas Sv. Krusta pagodināšanas Romas katoļu baznīcā. Prāvests Rinalds Broks noturēja aizlūgumu par aizgājušajiem mūžībā Sibīrijas moku ceļos un dzīvājiem, kuri izturēja visas šīs mocības un atgriezās. Uzturot dzīvu piemiņu un katru gadu pulcējoties pie represēto piemiņas akmens, par tradīciju ir kļuvusi prāvesta uzruna.

Skaudro izsūtītās Baufulu ģimenes stāstu laipni piekrita izstāstīt Maltas Goda pilsonē Marija Podnieka, kuras vecākus Vladislavu un Bronislavu izveda 1949. gadā. Sibīrijā ar lielu centību un smagu darbu bija jādzīvo skarbojos apstākļos. Latviju Marija pirmoreiz ieraudzīja septiņu gadu vecumā, kad kopā ar vecākiem atgriezās no Sibīrijas.

Rēzeknes novada pašvaldības iestādes «Maltas pagastu apvienība» struktūrvienības «Maltas pagasta pārvalde» vadītājs Vitālijs Skudra runāja par mūsu atbildību deportāciju piemiņu saglabāt turpmāk – tautas atmiņā. Deportēto cilvēku stāsti atklāj unikālu mūsu tautas pieredzi, ar kuru varam lepoties. Cauri smagiem dzīves pārdzīvojumiem saglabāta cilvēčība, labsirdība un mīlestība. Maltas Mūzikas skolas meiteņu priekšnesums – vijoļu smeldzīgais skanējums – pastiprināja emocionālo pārdzīvojumu. Paldies Maltas Mūzikas skolas direktoram Normundam Štekelam, skolotājām Ilonai Dervanovai un Ludmilai Semjonovai, vijoļu skaņdarbu izpildītājām: Agatei Gžibovskai, Everitai Štekelei, Ksenijai Šmaukstelei, Ērikai Ruhmanei par brīnišķīgo sniegumu. Paldies jaunsargiem par patriotisko stāju (jaunsargu vadītājs Ivars Kļaviņš), kas pasākumam piešķīra īpašu akcentu.

Izsūtīto Maltas iedzīvotāju piemiņai tika iedegtas svēcītes un nolikti ziedi. Pasākuma saturs tika balsīts uz represēto maltēniešu atmiņu stāstiem. Noslēgumā citēju 1945. gada 25. martā izsūtītās maltēnietes Veronikas Tenčas-Goldmanes grāmatas «Vējos izkaisītie» vārdus par valodas, pašapziņas un latgaliskā pašvērtējuma nozīmi, sasaistot ar nākamo 25. martā Maltā plānoto pasākumu – represēto maltēniešu liktenstāstu grāmatas sastādītājas Annas Babres grāmatas «Mūža josta II» atvēršanas svētkiem. (Sagatavoja Silvija Pigožne, Maltas vēstures muzeja vadītāja.)

Annas Babres grāmatas «Mūža josta II» atklāšana

Pēc piemiņas brīža pie represēto maltēniešu piemiņas akmens liela daļa klātesošo devās uz Maltas pagasta bibliotēku, kur notika skolotājas, valodnieces, folkloristes, Maltas Goda pilsones Annas Babres nule izdotās grāmatas «Mūža josta» 2. daļas atklāšana.

Annas kundze ir liela Latvijas un Latgales patriote. Viņas bezgalīgā mīlestība uz dzimto zemi, godā turētās ģimenes vērtības, vēsturiskie notikumi, kas personīgi skāruši arī Annas ģimeni, radījuši viņā nelokāmu pārliecību par saviem uzskatiem. Tie vienmēr bijuši viņas dzinulis un neizsīkstošās enerģijas avots. Annas kundze ir pierādījusi sevi kā aktīvu sabiedrisku darbinieci. Lai saglabātu un uzturētu latviskumu, savulaik Maltā dibināta folkloras kopa; mūsu tautas lielo ciešanu piemiņai veltīta grāmata «Represēto maltēniešu liktenstāsti»; uzstādīts represēto upuru piemiņas akmens Maltā; izdota biogrāfiska grāmata «Mūža josta. Laika meti».

Nu ir dzimusi trešā grāmata – «Mūža josta» II daļa. Šajā grāmatā autore akcentē savas rūpes par vēsturiskās latgaliešu valodas tīrību, saglabāšanu un vēsturiskās latgaliešu valodas pareizrakstības sargāšanu, kas, pēc autore vārdiem, ir viņas svēts pienākums. Arī pasākuma laikā tika pārrunāti šie svarīgie jautājumi, kā rezultātā tika pieņemta rezolūcija par vēsturiskās latgaliešu valodas neaizskaramību.

Jaunizdotajā grāmatā apkopotas Annas Babres un viņas domubiedru publikācijas presē. Jānis Elksnis, Pīters Lōcs, Romons Spaitāns, Aija Mikele, Andris Eriņš (un vēl daudzi citi) – cilvēki, kas tādā vai citādā veidā piedalījušies grāmatas tapšanā. Annas kundze viņus mīļi sauc par līdzautoriem un dāvina savu jauno grāmatu.

Paldies Annas kundzei par viņas uzņēmību, mērķtiecību un neatlaidību! Paldies pasākuma apmeklētājiem par atsaucību! Īpaša pateicība Andrim Eriņam par pasākuma muzikālo noformējumu. Skaists un pacilājošs bija brīdis, kad visi klātesošie vienotās kopdziesmā «Skaidra volūda». (Sagatavoja Ērika Grigorjeva, Maltas pagasta bibliotēkas vadītāja.)

Aktualitātes īsumā

Tikšanās ar rakstnieci Māru Jakubovsku

Bibliotēku nedēļas laikā Maltas pagasta bibliotēkā viesosies rakstniece Māra Jakubovska. Lasītājiem viņa pazīstama arī kā Mairita. M. Jakubovska raksta gan pieaugušajiem, gan bērniem. Pieaugušo lasītāju iemīļoti un labi zināmi viņas darbi «Direktoriene», «Ievu kalni, ievu lejas», «Melnā Berta», «Zvaigznes un hamburgeri», «Eņģelis no Kļavu ielas» u.c. Bērnu auditorija savukārt ar aizrautību lasa grāmatas par sunīti Rufi un citiem dzīvnieciņiem. Tiekamies ar rakstnieci 26. aprīlī plkst. 15.00 Maltas pagasta bibliotēkā, informē Maltas pagasta bibliotēkas vadītāja Ērika Grigorjeva.

Mūzikas skolas skanīgais pavasaris

1. martā izskanēja Vispārējo klavieru festivāls A. Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā, kurā ar spožu, skanīgu priekšnesumu piedalījās arī Maltas Mūzikas skolas izglītojamie Agate Gžibovska, Ērika Ruhmane, Ksenija Šmaukstele un Everita Štekele. Paldies gribu teikt skolotājai Jeļenai Kuzminai par ieguldīto darbu, tāpat vēlos sveikt skolotāju skaistajā 60. jubilejā un novēlēt stipru veselību, radošus panākumus, paklausīgus izglītojamus un, protams, veiksmi visās dzīves jomās. APSVEICAM!

1.–3. martā Rīgā notika Starptautiskais mūzikas izpildītāju konkurss «Uzlecošās zvaigznes», kur nominācijā «Klasiskās mūzikas izpildītājs» 1. vietu ieguva Kaspars Bačkurs. Apšveicam un vēlam neapstāties pie sasniegtā! Paldies gan skolotājai T. Naglei par paveikto un ieguldīto darbu, gan Kaspara vecākiem par atbalstu!

25. martā Mūzikas skolas vijolnieku ansamblis uzstājās piemiņas brīdī pie politiski represēto pieminekļa, bet šodien, 29. martā, Rīgā Bolderājas Mūzikas skolā notiek vi-

jolnieku, altistu, čellistu konkurss «XX gadsimta klasika», kurā piedalās arī mūsu skolas vijolnieku ansamblis (A. Gžibovska, Ē. Ruhmane, E. Štekele, K. Šmaukstele). Vēlam gan meitenēm, gan skolotājai Ilonai Dervanovai panākumus, piebilst Mūzikas skolas direktors Normunds Štekelis.

Seminārs pedagogiem

12. martā Maltas vidusskolā notika seminārs pedagogiem «Kā izvairīties no profesionālās izdegšanas?». To vadīja Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes Speciālās izglītības atbalsta centra psiholoģe Natālija Melne. Seminārā tika nostiprināta izpratne par to, kas ir pedagoga profesionālā izdegšana, kāpēc tā rodas, kā to atpazīt. Tika piedāvāti risinājumu veidi, lai nepieļautu savu un/vai savu kolēģu profesionālo izdegšanu.

PII «Dzīpariņš» viesojas kolēģi no Preiļiem

19. martā PII «Dzīpariņš» viesojās Preiļu PII «Pasačiņa» pirmsskolas skolotāji. Paldies grupiņas «Mārīte» audzēkņa Adriana mammai Intai Bulei par radošo darbnīcu «Seno grāmatu otrā dzīve», Irinai Šehovcovai par Rotaļlietu maiņas prezentāciju, Edītei Kroičei par muzikālu izklaidi un ikvienam iestādes darbiniekam par atbalstu un līdzdalību viesu uzņemšanā.

Tāpat PII no 18. līdz 25. martam bija skatāma Anitas Safonovas rokdarbu izstāde, bet 21. martā bija vecvecāku diena grupā «Biļīte». Bija patīams prieks skatīties, kā vecvecāki kopā ar saviem mazbērniem dziedāja dziesmas, gāja rotaļās. Bērni saviem vecvecākiem uzdāvināja pašu gatavotās dāvaniņas, vecāki uzklāja tējas galdu. Vērojot aizrautību, ieinteresētību un aktivitāti, kā arī aizkustinājuma asaras dažu vecvecāku acīs, varam secināt, ka iecerētais izdevās, stāsta PII vadītāja Alīna Čistjakova.

Metēndiena Maltā

2. martā laukumā pie Maltas kultūras nama sanāca Meteņa bērni, lai sauktu pavasari un ziemu raidītu projām.

Meteņbērni atgādināja sev un sanākušajiem par Meteņdienas izdarībām – pirmām kārtām priecāties par pavasara tuvošanos; vēlēt labu citam. Nezāles izmīnām, ejot rotaļās pa visu laukumu pie KN. Spēkošanās – vairo spēku un izturību visam gadam. Te nu spēkiem mērojās vīri kā ozoli. Sievas kā liepas un meteņmeitenes sacentās atpakaļ kāpšanās ātrumā un stūmās ar dibieniem. Bērnu šūpojām segā, izrakstītā ar tautiskām zīmēm, lai slinkumu un miegu aizmestu prom. Dega uguns kuri, pasauli sildījām. Uz pirmā uguns kura mūsdienīgs «Mikslis» katlā kūpēja, uz otrā – zāļu tējas «Mikslis» garoja, ko pieskatīja ansamblis «Liepas» dziedātājas.

Īpašs paldies Irēnai Šaudiņai par recepti, kur šķeltie zirņi, rīsi un gaļas «škvarkys», uz uguns kura gatavotas, visiem raisīja apetīti. Uz žepera tukša, jo siens jau jēriņiem apēsts, tika sieti pelnu maisi, tiem sānos latviskās zīmes ar laba vēlējumiem. Esot tāda tradīcija – Meteņos nemanot vajagot piekarināt pelnu maisiņu ar laba vēlējumu. Zīmīti ar laba vēlējumu katrs varēja paņemt sev – aiznest kaimiņam vai dāvat pretimnācējam.

Paldies mutīgajām sievietēm un reizē saimniecēm, kapelai «Malta» un Normundam Štekelam, deju kolektīva «Rutuļi» dejotājiem un Rutai Mikai, bērnu deju grupas «Damaņa» meitenēm un Simonai Skudrai. (KN vadītāja Elīna Prusaka)

IEDZĪVOTĀJU SAPULCE

Rēzeknes novada pašvaldības iestādes «Maltas pagastu apvienība» struktūrvienībā «Maltas pagasta pārvalde» notiks **8. aprīlī plkst. 17.00** Maltas KN.

Rēzeknes novada «Gada amatnieks/mājražotājs» – Inga Zeile

19. martā Strūžānu kultūras namā notika Rēzeknes novada Uzņēmēju diena un svinīga balvu pasniegšanas ceremonija. Pasākumā tika apbalvoti konkursam «Rēzeknes novada uzņēmums 2018» pieteiktie pretendenti. Jau septīto gadu Rēzeknes novada pašvaldība rīko šo konkursu, un šoreiz tam tika pieteikti 18 pretendenti astoņās nominācijās.

Nominācijā «Gada amatnieks/mājražotājs» balvu saņēma Inga Zeile, kura ar dzīvesbiedru Daini saimniecisko darbību sākuši samērā nesen, bet jau guvuši atzinību. Viņu ceptās piparkūkas, skābētie kāposti un tomātu stādi ir iecienīti. Inga un Dainis aktīvi piedalās projektu konkursos. Projektā «Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības» iegādāta piekabe, mazais traktors, elektriskā ēvele kāpostu ēvelēšanai, arī aukstuma kamera ogu sasaldēšanai un uzglabāšanai.

No kreisās: pašvaldības nodibinājuma «LEARN» izpilddirektore Daina Butlere, Inga Zeile ar vīru Daini. 2. foto – Vitālijs Skudra sveic Anitu Safonovu

Nopirkta trešā siltumnīca. Daudzdomā par saimniecības vizuālo tēlu, piemēram, pašūti skaisti priekšauti ar uzrakstu «Ingas piparkūkas», katram produktam tiek veidots reklāmas baneris.

Tāpat šai nominācijai bija piešķirta vēl viena Maltas pagasta iedzīvotāja – Anita Safonova, kura veido izstrādājumus dažādās tehnikās, no kurām iecienītākās ir adīšana un tamborēšana. Anita ir

Maltas pagasta sociālā darbiniece. Viņai pašlaik populāras ir attīstītas rotaļlietas zīdaiņiem, tajās liek pašlasītus kastaņus. Vislabāk patīk adīt bērnu zābaciņus, tos var izgatavot ļoti ātri. Pērn tapuši vai-

rāki Latvijas Republikas simtgadei veltīti komplekti valsts karoga krāsās, kurus varēja apskatīt izstādē pagasta bibliotēkā. (Pēc raksta materiāliem www.rezeknesnovads.lv)

Maltā otro gadu notika Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība

Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība ir jauna lasīšanas veicināšanas kampaņa, kura Latvijā notiek otro gadu. To uzsākuši un turpina Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs. Šīs sacensības ideja ir ņemta no Holandes.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs organizēja šo konkursu ar mērķi: sekmēt interesi par lasīšanu un grāmatām, saliedēt bērnus kopīgām lasīšanas aktivitātēm, kā arī veicināt lasītpraksi. Lasīšanas sacensībā piedalās bērni vecumā no 11 līdz 12 gadiem. Tas noris trīs kārtās: vietējā (skolas/ bibliotēkas) līmenī, reģionālajā un nacionālajā līmenī.

7. martā Maltas vidusskolas bibliotēkā notika Maltas pagasta bibliotēkas organizētā Skaļās lasīšanas sacensības 1. kārtā. Tajā piedalījās septiņi dalībnieki: Anna Itkače (5.a klase), Aleksandra Šibanova (5.a), Everita Štekele (5.a), Marks Tučs (5.a), Laura Igaune (5.b), Viktorija Loginova (5.b),

Valērija Rumjanceva (6.b). Dalībnieki žūrijas un līdzjutēju priekšā trīs minūšu laikā lasīja priekšgrāmatu fragmentus no pašu izvēlētās grāmatas, kas, viņuprāt, šķita interesantākā un aizraujošākā.

Paldies skolotājām Olgai Koļesņikai, Vitalisai Petrušenkovai, skolas bibliotekārei Irēnai Strodei par palīdzību un atbalstu sacensību organizēšanā un norisē, skolotājai Marijai Kleinai par piedalīšanos žūrijā. Žūrija vērtēja lasītāja dikciju, lasīšanas tempu, prasmi veidot kontaktu ar klausītājiem.

Pēc žūrijas vērtējuma labākās Skaļās lasīšanas pirmās kārtas sacensībā bija 5.a klases skolnieces Anna Itkače un Everita Štekele. Viņas tika izvirzītas 2. kārtas sacensībai reģiona līmenī Rēzeknē.

Prieks bija par visiem dalībniekiem, jo galvenais sacensību kritērijs ir izrādīt cieņu bērnam izvēlei un veicināt tikai pozitīvas emocijas, kas saistītas ar grāmatu lasīšanu. (Sagatavoja Maltas pagasta vecākā bibliotekāre Antoņina Krūza.)

Maltas BJC radoši aizvadītas skolēnu pavasara brīvdienas

Marts Maltas Bērnu un jauniešu centrā (BJC) sācies ar kameru uzstādīšanu un Žurnālistikas pulciņā radušos ideju par akciju «Sniegpulkstenīšu detektīvi». Nākamais lielākais pasākums plānots Lieldienu noskaņās.

Par norisēm skolēnu pavasara brīvdienā nedēļā – no 11. līdz 15. martam – pastāstīja BJC metodīke Inta Bule: «Pirmdienās bērni parasti grib izgulēties, tāpēc pasākums netika plānots. Toties otrdienā bija veltīta sporta aktivitātēm, kuras vadīja skolotājs Jānis Šaudiņš. Tās bija stafetes, kas notika telpās. Tika vākti punkti, bet ir tā, ka pie mums brīvdienās vienmēr ir atbraucēji no Rēzeknes, Daugavpils un pat Rīgas, un viņi aktīvi katru dienu apmeklēja pasākumus. Un tieši viesi bija uzvarētāji sporta aktivitātēs: 1. vieta Kristeram Krīviņam no Daugavpils, 2. vieta Semam Stepanovam, bet 3. vieta Everitai Štekelei. Prieks, ka piedalījās arī mammas, bet jaunākajam dalībniekam bija vien divi gadiņi.

Ceturtdien vakarā bija jauniešu vakars – paši gatavoja plānās pankūkas, pildītas ar banāniem un šokolādes krēmu, jāuzsver, ka tās cepa zēns Jevgēnijs Gruznovs, nevis meitenes! Viņš tās izcepa ideāli – tik plānas, kādas retais prot! Bet pārējie jaunieši pa to laiku spēlēja biljardu un gatavojās vakara aktivitātēm – tika likta mūzika, meklēta filma,

bet izrādījās, ka tā nav vajadzīga, jo līdz pat pus desmitiem mēs spēlējām sadraudzības spēles – gan jaunākas, gan senākas. Bijām kādi 13, zēnu bija vairāk nekā meiteņu. Ļoti labi pavadījām laiku, sapratām, ka nevajag īpaši lielu scenāriju vai oficiālu pasākumu, vislabāk ir kopābūšana nespringtā gaisotnē.»

Par trešdienas un ceturtdienas pasākumiem – mazā intervijā ar Grafikas pulciņa skolotāju Janu Indričāni.

Kādas aktivitātes brīvdienā nedēļā jūs vadījāt?

– Mums bija divas dienas. Trešdien bija multfilmas veidošana un ceturtdien taisījām vitražas. Multfilma būs par Lieldienu, arī personāži bija izveidoti atbilstoši tematikai – zaķi, lapsas, kuras zog olas no vistām.

Lieldienu filma būs krāsaināka?

– Jā, iepriekšējā multfilma par pūcēm mums bija tāda izmēģinājuma multfilma. Gribējām pamēģināt, kā mums sanāks.

Personāži ir darbībā? Kā jūs viņus veidojāt?

– Mēs viņus veidojām kustīgus, tāpat kā iepriekšējā filma pūces. Mēs liekam zīmējumus uz melna fona, ar tādiem lipekļiem, un katru kustību kustinām. Pēc tam katru kustību tiek atsevišķi fotografēta, salikta uz datora, un sataisīta multfilma. Tas ir tas «melns» darbs, kuru es izdaru, jo tehnikas iespējas mums to nenodrošina. Bet radošo daļu kopā ar bērniem izdarām: veidojam personāžus, izgriežam, sataisām, un katrs līdz ar to tam savam perso-

nāžam piešķir tās kustības, kādas viņš ir izdomājis. Es tikai piefiksēju un pēc tam arī apstrādāju visu. Materiāla ir pietiekoši daudz – pāri 20 fotogrāfijām, kuras visas jāapstrādā, un tad jāizveido multfilma.

Jūs uzreiz taisījāt un fotografējāt?

– Stundas laikā izveidojām personāžus, kurus pēc trafaretiem katrs apvilcām, izgriezām no papīra, sastiprinājām visas kustīgās daļas. Un tad nākamajā stundā bija tikai šī bildēšana jeb filmēšana.

Un ko jūs darījāt otrajā dienā?

– Otrajā dienā mums bija vitražu taisīšana, veidošana. Tur mēs apmēram divu stundu laikā uztaisījām vitražas, kuras arī veidojām no krāsainas, caurspīdīgas plēves.

Bija arī citi elementi, ne tikai plēve, piemēram, krāsainas mapītes salīmējām ar faskālu. Sanāca, manuprāt, ļoti labi, krāsaini.

Jūs to visu esat mācījusies jau skolā vai tagad pilnveidojat sevi?

– Ar šīm lietām konkrēti ir nācies saskarties. Varbūt ne tik lielā mērā, bet mēs jau katrs kaut ko pieliekam no sevis, jo tālāk citi posmi nāk. Jā, es ar to esmu saskārusies un nodarbojusies – gan ar vitražu taisīšanu, gan multfilmu veidošanu, jo tas manas apmācības procesā bija vienkārši vajadzīgs. Bet tagad es varbūt vairāk to radošumu pielieku. Tad bija tīri akadēmiski, un tad varbūt bija grūti iziet no tiem rāmjiem.

(Sagatavoja BJC Žurnālistikas pulciņa audzēkne Indra Koroļonoka.)